

UDK 551.58 : 929 Melik A. = 863

MELIKOV PRISPEVEK H GEOMORFOLOGIJI IN KRASOSLOVJU

Peter Habič

Uvod

Na željo pripravljalnega odbora za proslavo 100-letnice rojstva prof. A. Melika naj bi pripravil pregled Melikovih geomorfoloških in krasoslovnih razprav in pobud ter ocenil njihovo vlogo v slovenski geografiji. To nalogo sem z veseljem sprejel. Prvič, ker sem že kot dijak raje prebiral Melikovo Slovenijo in Jugoslavijo kot druge bolj suhoparne učbenike, drugič, ker sem kot študent zavzeto poslušal Melikova predavanja in sprejemal njegove raziskovalne pobude v geomorfologiji in krasoslovju vse do disertacije in še po njej, in tretjič, ker se mi je ob ponovnem branju Melikovih del ponudila priložnost pregledati minljivo, trajno in še aktualno v naši znanosti. Tale moj prispevek ne more biti izčrpen pregled Melikovega deleža v slovenski geomorfologiji in krasoslovju, lahko je le kratek oris njegovega bogatega živega znanja in prizadevanja k razširitvi in poglobitvi vedenja o slovenski zemlji, tako v splošnem teoretičnem kot tudi praktičnem pomenu.

Melikov prispevek h geomorfologiji

Njegov prispevek k tej panogi geografije je shranjen v člankih in razpravah, v splošnem geografskem opisu Slovenije in v opisu posameznih slovenskih pokrajin. Pomemben del njegovih prizadevanj pa je skrit v delu dveh inštitutov Slovenske akademije znanosti in umetnosti, v geografskem in krasoslovnem, kjer je na njegovo pobudo in s sodelavci, ki jih je izbral, nastalo marsikaj novega.

Geomorfoloških proučevanj se je Melik lotil razmeroma pozno, saj je prva tovrstna razprava izšla v njegovem 37. letu, pri njih pa je nato vztrajal do konca svojega ustvarjanja, to je kar 40 let. Njegova prva geomorfološka razprava obravnava morfologijo in gospodarsko izrabo tal v Bohinju. V širši okolici Bohinja je preučil reliefne prvine od najstarejših uravnav do mlajšega ledeniškega nasipanja in kasnejšega preo-

*Dr., znanstvenik, Inštitut za raziskovanje krasi ZRC SAZU, 66230 Postojna, Titov trg 2, YU

blikovanja površja z genetskega geomorfološkega in funkcijskega geografskega vidika. In kot sam pravi "se je geomorfoloških nalog dotaknil v tej študiji le toliko, kolikor je bilo potrebno za razumevanje morfoloških pogojev, ki od njih zavisi gospodarska izraba tal". Obenem pa je nakazal, "da Julijske Alpe pričakujejo še sistematično raziskovanje, ki bo imelo dognati podroben morfogenetski razvoj pokrajine, preučiti v vsem obsegu sledove diluvialne poledenitve in naposled popisati in raztolmačiti kraške oblike ter jih primerjati s kraško morfologijo v drugih predelih" (A. M e l i k, 1927, 93).

Ta izhodišča iz njegove prve geomorfološke študije so se uveljavila kot dolgoročni program in koncept, ki ga je skozi desetletja širil in poglobljal, kolikor mu je čas dopuščal ob vseh drugih načrtih in obveznostih. Reliefne oblike in geomorfološke procese pa je ves čas preučeval kot podlago, od katere so odvisna druga geografska dogajanja in dejstva. Temu načelu je ostal zvest do konca.

Z geomorfološkimi in fizičnogeografskimi problemi se je srečal tudi pri preučevanju domačega Maha, to je Ljubljanskega barja. Najprej v disertaciji, kjer je sicer prikazal rezultate osuševanj, potek poselitve ter gospodarsko socialne razmere (1927), kasneje pa se je k preučevanju nastanka in razvoja mostiščarskega jezera in dediščine po njem še nekajkrat vrnil (1944, 1946 in 1963). V teh delih se je predvsem srečeval z učinkom človekovih posegov v naravne razmere in njihove posledice, kakor se kažejo v najmlajši dobi skozi leta, desetletja, ali nekaj stoletij. V tem smislu je kasneje organiziral preučevanja naravnih katastrof, neurij, zemeljskih in snežnih plazov, podorov in drugih naravnih nesreč, kar je postalo stalna naloga Melikovega inštituta. Naslednica teh prizadevanj pa je tudi sodobna revija *Ujma*.

Tudi h geomorfološkemu preučevanju Bohinja se je vračal, ko je natančno preučeval sledove bohinjskega ledenika (1929/1930), kasnodiluvialna jezera v Bohinju (1939) in razvoj same Bohinjske kotline (1934). Podrobno je preučeval sledove poledenitve tudi drugod po Sloveniji, v Karavankah (1932) in po 20 letih spet v Julijskih Alpah (1954), v zgornji Dolini (1955), v Trnovskem gozdu (1959) in na Bovškem (1961, 1962). Odkrival je učinke poledenitve v reliefu in spoznaval spremembe, ki so nastajale v nekaj deset ali stotisoč letih. To njegovo prizadevanje so nato razširili in poglobili Melikovi učenci (Gams, Meze, Radinja, Šifrer, Kunaver in drugi).

Ko je razmišljal in pisal o oblikovanju površja Slovenije, so ga zanimala tudi starejša obdobja in preoblikovalni procesi, kakor se kažejo v rečni eroziji in v organiziranosti vodnega omrežja, pa tudi v oblikah, ki sledijo geološki zgradbi in tektonskemu premikanju ter zakrasevanju. Te procese je mogoče spremljati skozi milijone let, površje pa oblikujejo še danes. Številne geomorfološke razprave Melikovih učencev in sodelavcev obravnavajo to problematiko. Tu bi lahko našteali okrog 20 imen in vsaj trikrat toliko študij.

Ob tem je treba opozoriti na Melikovo posebno nagnjenost k pojasnjevanju razvoja rečnega omrežja, ki je v Sloveniji ob stiku različnih zgradbenih enot, mladih premikanj in zakrasevanja še posebno zanimivo. Na spremembe v omrežju so ga opozarjali kolenasto zaviti tokovi, stare zajede v reliefu, doli in suhe ter viseče doline, ozka korita in široke kotanje, kjer je prihajalo do konvergence in piraterije, epigeneze in antecedence ter zakrasevanja. Vztrajal je pri temeljnem načelu, da je prvotno povesod pre-

vladovala rečna erozija, tudi na apnencih. Tektonsko dviganje pa je obnovilo vrezovanje in postopno prestavljanje površinskih tokov v podzemlje. Klima je s svojimi vplivi, toplimi ali hladnimi, povzročala le nekakšno interferenco v osnovnem erozijskem procesu.

Rekonstrukcije površinskih tokov se je najprej lotil v kraškem porečju Ljublanice (1928), nato Krke in Mirne (1931), kasneje spet Pivke (1951) in Ljublanice (1952) in nato še Soče (1956). Toda tudi sproti je pri opisovanju slovenskih pokrajin pojasnjeval razvoj hidrografskega omrežja, kot v Kamniških Alpah in Karavankah, še posebno v porečju Kokre, Savinje in drugod.

Zemeljsko površje, zlasti Slovenije in Jugoslavije, ki ga je res temeljito poznal, je Melik najraje obravnaval kompleksno geografsko kot podlago življenja in gospodarjenja ter uveljavljanja drugih geografskih dejavnikov v pokrajini. V tem pogledu je zelo zanimiva njegova študija o prirodno gospodarski sestavi Slovenije (1946).

Pri pojasnjevanju geološko tektonsko zgradbe, hribinske sestave, oroplastike in geomorfoloških procesov se je opiral na razpoložljive vire. Pri geološki zgradbi je opozarjal na gube, narive in prelome, na paleogeografske razmere ter potek dinarske in alpske orogeneze. Pri vrednotenju kamninske podlage je posebej upošteval razlike med prepustnimi in neprepustnimi kamninami. Pri karbonatnih kamninah je razlikoval zlasti apnence in dolomite, opozarjal pa je tudi na razliko med neskladovitimi grebenskimi apnenci in manj odpornimi tanko skladovitimi kamninami. Zaradi razlik v geomorfološki odpornosti je posebej obravnaval terciarne kamnine in starejše neprepustne skrilavce, laporje in peščenjake. Kamninskim pasovom je v oroplastiki pripisoval velik pomen. Z geološko zgradbo je povezoval smeri slemen in dolov ter razpored drugih reliefnih prvin. Melik je pri obravnavi vsake morfološke enote skušal ugotoviti razlike in podobnosti v razvoju glede na geološko zgradbo, kamniško sestavo, endogena dogajanja in eksogeno preoblikovanje. Pri spoznavanju geomorfoloških procesov se je opiral na uveljavljena načela rečnega, ledeniškega in kraškega preoblikovanja.

Teoretične in praktične izsledke geomorfološkega preučevanja je najlepše predstavil v splošnem geografskem opisu Slovenije (1935, 1963), kjer je v štirih skoraj enako obsežnih poglavjih (po 50 do 60 strani) predstavil geološko tektonsko zgradbo in gorske sisteme, osnove geomorfološkega preoblikovanja, značilnosti kraškega površja ter preoblikovanje površja v ledeni dobi in po njej.

Razprave in opisi slovenskih pokrajin obsegajo številne geomorfološke podrobnosti, v katerih spoznavamo prave razsežnosti Melikovega geomorfološkega poznavanja Slovenije. Praktično je izčrpal skoraj vse dosegljive vire. Kritično jih je pretresel in le zlahkno zrnje je vsadil v rodovitna tla, da bi obrodilo novo in bogatejše znanje. Ta njegova želja je zapisana v vsakem njegovem delu posebej.

Kako mu je to uspelo, lahko vidimo v delih njegovih učencev, kar pa ni predmet tega razpravljanja. Pomembno je le, da še nihče, ki je obravnaval Slovenijo, ni mogel mimo njega, če ga seveda ni namerno prezrl. To pa pomeni, da je Melik s svojim delom položil trdne temelje slovenski geomorfologiji. Žal pa pri nadaljnji gradnji zaostajamo za časom in potrebami, še posebno v kompleksnosti in v primerjavi s svetom. Toda čas prinaša svoje in znanost na vseh področjih vse hitreje napreduje. Geografija

in z njo geomorfologija sta že v obdobju Melikove ustvarjalnosti doživeli velik razcvet, ki ga Melik ni mogel več v celoti zajeti v temeljnem opisu Slovenije in njenih pokrajin.

Sprva je Melik v geomorfološkem preučevanju sledil avstrijskim geologom in geomorfologom (Pencku, Brücknerju, Kossmatu, Winklerju, Krebsu) pa tudi domačinom Seidlu, Rakovcu in drugim. Pri pojasnjevanju razvoja rečnega reliefa se je oprl na takrat uveljavljeno in moderno Davisovo ciklično shemo.

Široke uravnave in police, ki v dolinastem predalpskem reliefu edino ustrezajo za naselitev in gospodarsko, predvsem kmetijsko rabo, je Melik skušal genetsko povezovati s fazami tektonskega mirovanja in bočnega vrezovanja, strmine pa s fazami dviganja in rečnega poglobljanja dolin. Preučevanju nivojev in uravnav je v skladu z mednarodnim programom namenil precej časa in k sodelovanju je pritegnil več mlajših geografov. S temi preučevanji so skušali slediti geomorfološkim raziskavam po svetu, toda željene sinteze niso dosegli. Za to je najbrž več vzrokov, poglobitni pa bo v tem, da razvoj površja ni tekkel v skladu s teoretskimi predpostavkami. Toda Davisov erozijski model se je pregloboko zajedel v zavest, da bi mogli pravočasno oceniti še druge vplive na oblikovanje ravnot.

Najteže je začeti povsem znova, kar je še posebej podčrtano v drugi izdaji prvega dela Slovenije. Pristaši Davisove morfogenetske šole so takorekoč po vsem svetu skoraj pol stoletja iskali ter ugotavljali peneplene, pa pokrajine v mladem, zrelem in starem stadiju. Tudi na Slovenskem smo si prizadevali v tem smislu in v tej smeri ter metodi. Kritični pomisleki in sledeče jim večje kritike so se začele naglo množiti v letih po drugi svetovni vojni. Eden najmočnejših pomislekov je ta, da nastajajo ravnine tudi neodvisno od morske gladine, in pojmovanje, da se oblikuje relief v različnih klimatskih področjih različno ..., tako da se ne more razvoj karakterizirati s pomočjo edine splošne geomorfološke teorije. Priznati je treba, da se geomorfološki študij po teh novih sodobnih vidikih klimatske geomorfologije zelo zaplete. Zdi se, da bo ozemlje Slovenije in Jugoslavije prav ustrezno za bodoče preiskuse novih domnev in starih pojmovanj. Toda graditi moramo na lastna dognanja, ne pa da bi kratkomalo aplicirali na naše ozemlje od drugod prinesene tuje domneve pa jim prisodili značaj dognanih dejstev, preden so jim utegnile pritrditi študije z dokumentacijo.

Medsebojno vzporejanje ravnot bo treba podvreči novim kritičnim študijam, tem bolj, ker se zdi, da položaj slovenskega reliefa nudi dobro izhodišče za nadaljna raziskovanja, seveda z novimi metodami. In dalje pravi: "Naša naloga ostane, da ugotavljamo reliefne oblike, ravnote, terasne nivoje in terase, ki so in ostanejo objektivna dejstva, a se kasneje potrudimo za genetična tolmačenja in medsebojna vsklajevanja, ko se bomo povzpeli do novih spoznanj in novih metod." (A. M e l i k, 1963)

Pred tem načelnim obračunom z Davisovo geomorfološko šolo lahko v Melikovih študijah zasledimo nekakšna nihanja v pogledih na razvoj in starost uravnav, planot in ravnot, ki so v Sloveniji razporejene v različnih višinah. V nekaterih delih, kot pri opisu uravnav v Jugoslaviji (1958), se bolj nagiba k mnenju, da gre za sprva enotno pliocensko uravnavo, ki so jo kasneje tektonski premiki razkosali in različno dvignili, ali pogreznil. V drugih razpravah pa skuša uravnjene enote razložiti z zaporednimi tektonskimi dvigi in zastoji ter z ustreznim vsakokratnim globinskim ali bočnim vrezova-

njem.

Vzporedno s temi nerazjasnjenimi vprašanji pa lahko v Melikovih geomorfoloških opisih zasledimo tudi vrsto izvornih in zanimivih dognanj o drobnem oblikovanju površja pod vplivom razlik v kamninski sestavi, tektonski zdrobljenosti hribin, odpornosti in prepustnosti ter drugih strukturnih lastnostih geološke podlage. S svojim znanjem in izkušnjami je opozoril tudi na neposredne učinke mladega tektonskega grezanja in dviganja, povezanega z zgodovinsko izpričano seizmično aktivnostjo. V prevladujočem erozijskem geomorfološkem modelu so bila ta njegova dognanja nekoliko zasenčena, zato jim skušamo prav v zadnjem času povrniti pravi pomen.

Podobno usodo kot njegovi pogledi na strukturno geomorfologijo so doživeli tudi marsikateri izsledki s področja klimatske in dinamične geomorfologije. Opazimo jih šele sedaj, ob pazljivem prebiranju pokrajinskih opisov, saj razen ob preučevanju učinkov poledenitve in zakrasevanja ni imel priložnosti za sintetični prikaz vseh dognanj v obliki geomorfološkega učbenika. Veliko temeljnega znanja je tako kar mimogrede vgrajenega v regionalno geografske opise Slovenije.

Poleg temeljnih vprašanj genetske, strukturne, klimatske in dinamične geomorfologije, ki jih je Melik obravnaval v svojih delih, velja še posebej opozoriti na njegovo izredno sposobnost geografskega vrednotenja površja in geomorfoloških dogajanj. V tem pogledu bi bila potrebna posebna študija, ki bi sistematično uredila Melikovo funkcijsko vrednotenje reliefa. Taka študija bi bila koristna podlaga za nov metodični priročnik, ki ga v sodobni geografiji in pokrajinski ekologiji zelo pogrešamo.

Melikov prispevek h krasoslovju

S kraškimi pojavi se je Melik srečal že pri geomorfoloških raziskavah v okolici Bohinja (1927), še bolj pa v svoji drugi geomorfološki razpravi, ko je skušal rekonstruirati predkraško vodno omrežje v porečju Ljubljane (1928). Po 24 letih je ponovno razpravljal o zasnovi Ljubljaničinega porečja in razvoju krasa (1952). S podobnimi problemi se je srečal pri preučevanju hidrografskega in morfološkega razvoja na srednjem Dolenjskem (1931). Leta 1935 je v "Sloveniji" podal pregled kraških pojavov in razširjenost krasa na Slovenskem prikazal na pregledni karti. O krasu in zakrasevanju je posebej razpravljal v študiji o pliocenski Pivki (1951) in Soči (1956). Vseskozi je vztrajal pri stališču, da je prvotno tudi na apnencih prevladovalo površinsko odtokanje. Pogledi na to problematiko so se s časom spreminjali, niso pa še do kraja razčiščeni.

Melik je večkrat opozarjal na potrebo po sistematičnem preučevanju krasa, tako ob oceni O. Lehmannove razprave o kraški hidrografiji (1933), kot ob Milojevičevih pojavih in problemih krasa (1938), ko je izoblikoval že konkreten načrt znanstvenega prizadevanja, da bi na jugoslovanskih univerzah ustanovili posebne panoge in institucije, ki bi preučevale kras in na ta način ohranjale tradicijo, ki so jo ustvarili prvi raziskovalci krasa. Tako bi mogli ostati klasična dežela kraških študij, kakor smo postali s svojim najtipičnejše razvitim dinarskim krasom matična dežela kraškega poznavanja ter kraških terminov.

Takrat se je med njegovimi študenti že pojavil zdravnik in znani jamar Alfred Šerko, na katerega je oprl svoje načrte. Zato je v spominskem članku ob nenadni Šerkovi smrti (1948/49) izrazil svojo globoko prizadetost, ker so se mu podrli že pred vojno zastavljeni, a z njo zavrti, nato pa končno porušeni načrti o raziskovanju krasa v okviru novo ustanovljenega inštituta v Postojni, odpadla pa so tudi že najavljena predavanja o krasu na univerzi.

Melikovo posebno zanimanje za kras se kaže v treh samostojnih razpravah: v monografiji o kraških poljih Slovenije v pleistocenu (1955), v študiji o fluvialnih elementih v krasu (1961) ter v razpravi o dolih na krasu (1962/63). Zadnje delo je bilo objavljeno v spominskem zborniku ob 70. letnici prof. S. Brodarja. Na Melika so naredili močan vtis izsledki Brodarjevih paleolitskih izkopavanj v jamah na Pivki. Z njimi so bile potrjene Melikove domneve o prevladujočem nasipanju v jamah in na kraških poljih v teku ledenih dob, kar je zavrlo zakrasevanje in vsaj na poljih oživilo fluvialne procese. To problematiko je nakazal že v prvem opisu Slovenije (1935), po dvajsetih letih pa se je k njej povrnil, spodbujen z več strani hkrati.

Poglavitna spodbuda izhaja s 17. mednarodnega geografskega kongresa leta 1952 v Washingtonu. Poleg živega srečanja z Ameriko in ameriškimi Slovenci, je nanj učinkovala zlasti ustanovitev dveh mednarodnih komisij in sicer za proučevanje krasa in za proučevanje periglacialnih procesov. Takoj se je lotil podrobnega pregleda razmer na naših kraških poljih in v slepih dolinah. Z obširno dokumentirano razpravo je skušal prispevati k mednarodnemu geomorfološkem programu, še posebej, ker je na to problematiko med prvimi opozoril, veliko prej, preden je stekla v svetu široka razprava o klimatskih vplivih na zakrasevanje. Odzval se je hkrati na nove poglede o krasu, ki jih je pri nas zagovarjal prof. J. Roglič iz Zagreba. Hkrati je s temi genetskimi študijami o krasu skušal pomagati tehnikom pri njihovih prizadevanjih za gradnjo akumulacij in hidroelektraren na krasu.

Prof. Melik ni bil jamar, a pomen jam za geomorfologijo je odlično ocenil in od speleologov je veliko pričakoval. Živo se spominjam njegovega predavanja o teh problemih na prvem jugoslovanskem speleološkem kongresu leta 1954 v Postojni. Živahna pa je bila tudi razprava ob obrambi disertacije hidrotehnika F. Jenka na Gradbeni fakulteti v Ljubljani, ko je samozavestni doktorant končno moral priznati "filozofom", to je prof. Meliku in prof. Ilešiču, kot članom komisije, da pač znajo razmišljati. Za praktične tehniške namene pa bi morali geografi že takrat, še bolj pa danes, obvladati eksatnejše raziskovalne metode, kar se kaže tudi pri delu Inštituta za raziskovanje krasa.

Še na naslednji izviren Melikov prispevek k splošnemu krasoslovju moram v tem pogledu opozoriti. Prvi namreč omenja kotliče kot posebnost visokogorskega krasa. Ti so sicer podobni vrtačam, a drugačnega nastanka, saj slednje oblikuje predvsem deževnica. Kotliče omenja že leta 1935 v Sloveniji, nato pa ponovno v razpravah o kraških poljih in o fluvialnih elementih, kjer jih obravnava kot primer izdatne korozije v hladnih obdobjih pleistocena. Žal se je ta njegov izvorni pogled premalo uveljavil v svetu. Skromen odziv sta doživeli tudi že omenjeni razpravi o kraških poljih in o fluvialnih elementih, ker sta bila objavljena le povzetka v francoščini, razprava o aktualnih

krasoslovnih problemih pa se je v svetovnem merilu odvijala predvsem v angleščini in nemščini.

Iz množice pobud za raziskovanje krasa naj omenim še naslednji Melikov pogled, ki se prav tako ni dovolj in pravočasno uveljavil v svetu. Priostrene vrhove v apneniških Alpah je Melik gledal kot stoge in mogote v tropskem krasu. Žalel je dognati, koliko so tovrstne oblike zares posledice tropske klime in koliko odsev strukturnih lastnosti karbonatnih kamnin. V naših gorah je namreč opazil, da apnenci hitreje razpadajo tam, kjer so tektonsko zdrobljeni in kjer so iz ploščnatih lagunskih plasti, počasneje pa razpadajo nezdobljene in neskladovite kamnine koralnih grebenov. Želel je prispevati k rešitvi tega temeljnega vprašanja klimatske in strukturne geomorfologije, ko je leta 1955 najprej zapisal, da mu sicer ni bilo dano, da bi sam preučeval v tropih, da pa je prišel do teh spoznanj, ker se je pač nekaj pečal z reliefom doma (1955). Čez nekaj let (1961, 1963) pa je že čisto določeno vzpodbujal, da bi bilo treba poslati na študijsko raziskovalno ekskurzijo v tropske kraške predele mlade znanstvene raziskovalce iz celotne kraške Jugoslavije. Žal te njegove pobude nismo uspeli pravočasno izpeljati. Prehiteli so nas Čehi z raziskavami na Kubi, še bolj pa se je pogled na strukturni pomen apnencev uveljavil v sedemdesetih letih z raziskavami v Kanadi.

Ne glede na številne ovire je iz Melikove šole izšla vrsta krasoslovcev (Šerko, Savnik, Gams in drugi), ki so s svojim delom uveljavili slovensko krasoslovje, ne le doma, ampak tudi v svetu.

Sklep

Poglavitna Melikova želja je bila predstaviti doseženo geografsko znanje o celotni Sloveniji, hkrati pa čimbolj natančno opredeliti odprta vprašanja in ugotoviti vrzeli, kjer so izpopolnitve najbolj potrebne (1935, VI). Melik je vsa preučevanja podredil temeljnemu načrtu, da poda geografski pregled Slovenije in vseh njenih posebnosti. Kritično je prevzemal dognanja iz vseh razpoložljivih virov. Poseben je bil njegov način podrobnega razpravljanja o posameznih vprašanjih. Zanimivo je slediti njegovemu načinu razmišljanja in razpravljanja, kritičnemu pretresanju in utemeljevanju končnega stališča in sklepa. V njegovih delih se kaže nagnjenost k vsestranskemu pojasnjevanju, nazornemu prikazovanju in k podčrtavanju bistvenega. Posredovano znanje je skušal utrditi s ponovnim osvetljevanjem problema, toda z druge strani. Sicer je zanj značilen strog strokovni opis brez posebnega čustvenega naboja, ki pa se nedvomno skriva v njegovem življenjskem optimizmu, narodni zavesti in veliki ljubezni do slovenske zemlje. Melik je prehodil Slovenijo po dolgem in počez in jo poznal kot redko kdo. In, ko je končal svoje življenjsko delo o Sloveniji, so iz njega vrele nove pobude za raziskovanje celotne domovine (1964) in posameznih njenih delov (1958, 1960).

Naj na kratko sklenem. Melik se je v geomorfologiji in krasoslovju uveljavil kot samostojen raziskovalec, zgleden učitelj in odličen organizator. Nekateri njegovi pogle-di in izsledki so morda s časom zbledeli, nekateri pa so takšne narave, da se jim še

dolgo ne bo mogoče ogniti kakor pri preučevanju krasa tako tudi pri geomorfološkem obravnavanju Slovenije.

Mislim, da bi se morali Melikovi učenci in učenci teh učencev večkrat zamisliti ob učiteljevih pobudah in jih prilagoditi današnjim razmeram. Svoje raziskovalne načrte pa bi morali še bolj sistematično zastaviti in jih izpeljati z Melikovo prizadevnostjo.

Literatura

M e z e, Drago, 1960: Bibliografija prof. A. Melika. Geografski vestnik 1960, Ljubljana